

Merhaba
Akademik Sayfalar

gazetesinin
okurlarına
armağandır.
Çarşamba
günleri
yayımlanır.

KADEMİK

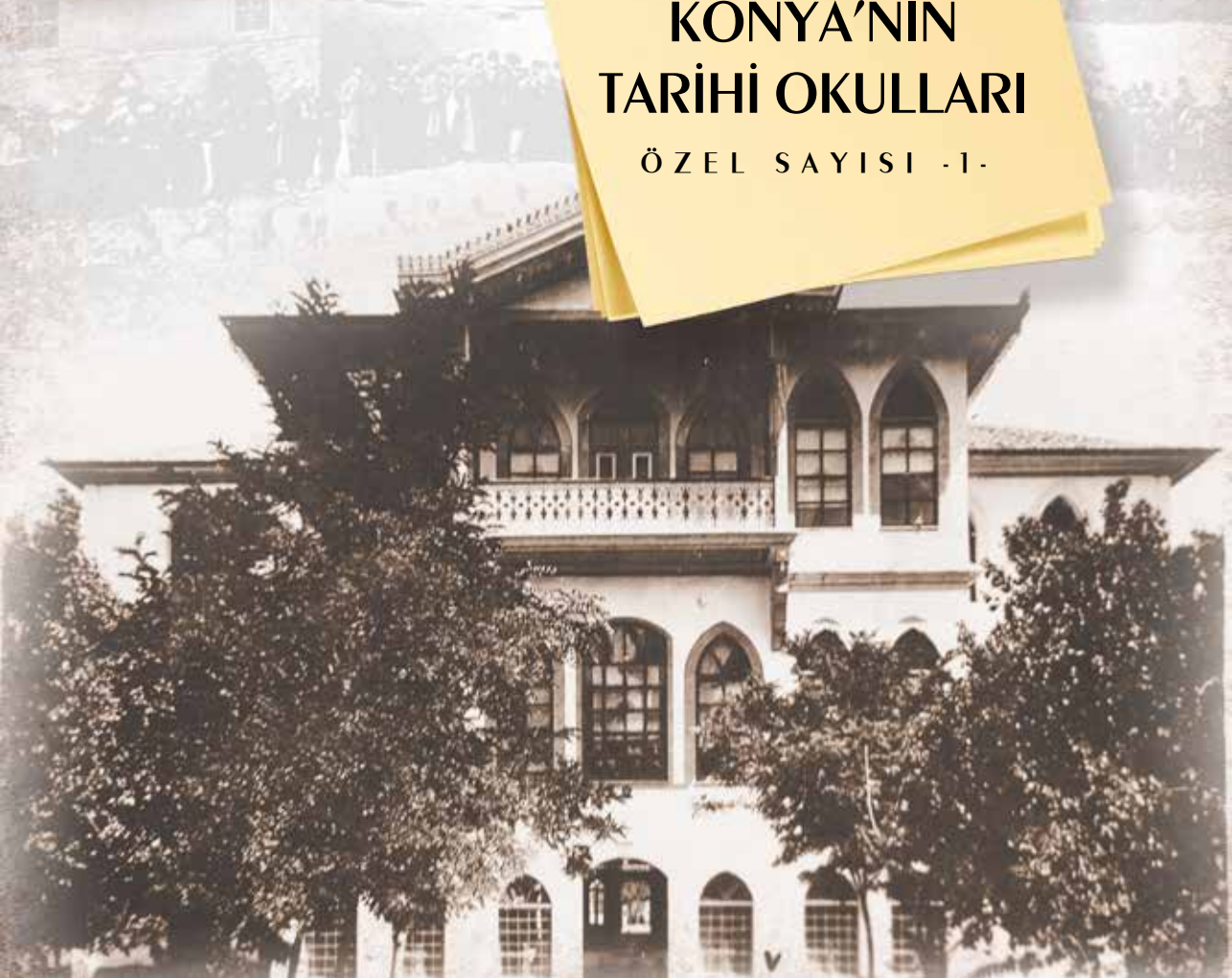
Sayfalar

Cilt: 13 Sayı: 33
11 ARALIK 2013 ÇARŞAMBA

Hazırlayanlar: M. Ali UZ - Serdar CEYLAN
maliuz@merhabagazetesi.com.tr • srceylan@hotmail.com

1332/1914 TARİHLİ KONYA
SALNAMESİ'NE GÖRE
KONYA'NIN
TARİHİ OKULLARI
ÖZEL SAYISI -1-

1332/1914 TARİHLİ KONYA SALNAMESİ'NE GÖRE KONYA'NIN TARİHİ OKULLARI

ÖZEL SAYISI ÜZERİNE

Akademik Sayfalar'ın bu haftaki ve gelecek haftaki sayısını Araştırmacı-Yazar Ahmet ÇELİK tarafından hazırlanan “Konya'nın Tarihi Okulları”na tahsis ettik. Bu özel sayılarda artık pek çoğu asırlık olan Konya'daki tarihi okullar, 1332/1914 tarihli Konya Salnamesi esas alınarak bölümler halinde incelenmiştir.

Konya ile ilgili Mehmet ÖNDER'in, “Konya Maarif Tarihi” (Konya, 1952), Caner ARABACI'nın “Osmanlı Dönemi Konya Medreseleri 1900-1924” (Konya, 1998), Kerim SARIÇELİK'in “Konya'da Modern Eğitim Kurumları” (Konya, 2010) ve bazı okulları konu alan makaleler yayımlanmıştır. Bu haftaki ve gelecek haftaki özel sayılar da bu alanda çalışanlara önemli bilgiler sunulmaktadır.

Ayrıca gelecek sayılarımızda

İsmail Zühdü'nün (v. 1928) “Konya'nın Eski Mahalle Mektepleri Hayatından” ve “Talebelerin Hacı Karşılama Merasimi”, Macit Selekler'in “Altın Çeşme Mektebi”, Abdullah Atıf Tüzüner'in (v. 1954) “Mahalle Mektepleri ve Medreseler” başlıklı makalelerini günümüz Türkçesi ile yeniden yayımlamayı düşünüyoruz.

Bugüne kadar olduğu gibi sayılarımızı konuya ilişkin tarihi fotoğraflar ile okuyucularımızın takdirlerine sunmaya gayret ettik. Ancak tarihi okullarımızın fotoğraflarının, özellikle muralim ve talebelere ait fotoğrafların temini kolay olmadı. Temin edebildiğimiz fotoğraflar da elbette yeterli değil. Önceki eserlerde, dönemin gazetelerinde yayımlanan fotoğrafları ise siyah beyaz baskılarının yeniden baskıya elverişli olmamaları nedeniyle kullanamadık.

Bu özel sayıların hazırlık aşamasında da Konyalı ailelerin aile albümlerinden de istifade ettik. Özel sayıların yayımlanması ile okuyucularımızdan gelecek katkılarla, aile albümlerinde bu okullara ilişkin tespit edilecek fotoğraf, diploma ve derlenecek hatıraların da gelecek sayılarımızı zenginleştireceğimi temenni ediyoruz.

Konya İdadisi (Bugünkü Karma Ortaokulu)

1332/1914 TARİHLİ
KONYA SALNAMESİ'NE GÖRE
KONYA'NIN
TARİHİ OKULLARI -I-

Ahmet ÇELİK

I. GİRİŞ

Sıbyan mektepleri Osmanlı devletinin ilkokullarıdır. İlk defa İstanbul'da 1824'de zorunlu sıbyan eğitimi uygulaması başlamış, 1845'de ise sınıf usulü getirilmiştir. 1847'de eğitim dört sene olarak belirlenmiştir. 1863'de eski (atik) yöntemle eğitim yapanların yanı sıra yeni (cedid) yöntemle eğitim yapan sıbyan okulları kurulmaya başlamıştır. 1869'da **Maarif-i Umumiye (Milli Eğitim) Nizamnamesi** ile sıbyan okulları Osmanlı ülkesinde ilk düzey eğitim kurumları olarak bütün mahalle ve köylerde kurulmaları öngörülerek çıkartılan bir yönetmelikle ülke genelinde sıbyan okuluna gitmek kız ve erkek

**Konya Valisi Sakızlı Ahmed Esad Paşa
(1828 - 1875)**

çocuklar için zorunlu tutulmuştur. Bu tarihten sonra sıbyan okullarının yeni yöntemle eğitim vermesi üzerinde önemle durulmuş ve bu okullara “**sıbyan**” yerine “**İbtidai**” adı kullanılmaya başlamıştır.

Konya'da ilk ibtidailler 1874 yılında Konya Valilerinden Sakızlı **Ahmet Esad Paşa** tarafından açıldı. Onun döneminde Konya yedi semte bölünerek her semtte birkaç dersaneli salonlu ve bahçeli yeni okullar inşa edildi. Bu okullar: Köprübaşı mahallesinde Aziziye⁽¹⁾, Topraklık mahallesinde Mecidiye, Altınçeşme mahallesinde Mahmudiye, Hacı Fettah Mahallesinde Feyziyye, Karacıgan Mahallesinde Feridiye ve Hamidiye Mahallesinde Hamidiye İbtidaileridir.

Bu okullar eğitim-öğretime 1875 yılında başladılar. Bu dönemde Konya'da 140 sıbyan okulu da faaliyette idi. Konya valisi Akif Paşa 1296 / 1878'de kendi adıyla anılan İbtidaiyeyi⁽²⁾ açtı. Bu ibtidaillerin tahsil süresi 3 yıl olup Kuran-ı Kerim, Alfabe, tecvit, imla, sarf nahiv, hesap

(1) Aziziye Mektebi, sonradan Köprübaşı adını almıştır.

(2) Bu ibtidaiye 1316 / 1898'de Hacı Reşid Bey tarafından onartılmıştır.

Konya Valisi Avlonyalı Mehmed Ferid Paşa (1851-1914)

hendese, vb. dersleri görülmekteydi. 1895'de Konya merkez ve ilçelerinde ise 740'i sıbyan, 11'i ibtidai olmak üzere toplam 751 okul mevcuttu. Bu okullarda 21.996 erkek, 14.947 kız olmak üzere toplam 36.943 öğrenci eğitim öğretim görmekteydi.

Yalnızca müslümanların değil, gayri müslimlerin de yaygın bir şekilde sıbyan okulları bulunmaktadır. 1895'de Konya sancağında gayri müslimlere ait 105 iptidai okulunda 5.724 erkek, 2.429 kız olmak üzere toplam 8.153 öğrenci öğretim görüyordu. 84'ü Rum, 20'si Ermeni ve 1'i de Ermeni Katolik cemaatine ait olan bu okullarda 108'i erkek 29'u bayan olmak üzere toplam 137 öğretmen görev yapmaktaydı.

1316 / 1899 Maarif Salna-

mesi'ne göre, "1313-14 sene-i dersiyesi itibariyle" Konya'da idadiyede 106 ve Darulmuallimin'de 7 talebe vardır. 28 Rüşdiye'de ise 1.784 talebe okumaktadır.⁽³⁾

1319 / 1902 Maarif Salnamesi'ne göre, "1316-17 sene-i dersiyesi itibariyle" nüfusu 894.062 olan vilayette okuyan nüfus 78.953'tür. Merkezdeki idadide talebe sayısı 177'ye çıktığı gibi, Darulmuallimin'de talebe sayısı da 80 olmuştur. 26 rüşdiyede ise 1.586 talebe vardır.⁽⁴⁾

1899 yılında Konya'ya vali olan **Mehmet Ferid Paşa** döneminde, genel vilayet dâhilinde 256 yeni ibtidai daha açarak idadi mevcudunu 1.687'ye çıkarmıştır. Bu yeni okullarla birlikte öğrenci sayısı da 48.00'den 63.154'e çıkmıştır.

Eğitim öğretime büyük önem Konya valisi Ferid Paşa, 18 yeni ibtidai açarak Konya Merkez'deki ibtidai sayısı 25'e çıkarmıştır. Onun döneminde açılan ibtidailer şunlardır: Akçeşme Kız (Çukur), Aziziye (Köprübaşı), Bahaiye (Türbe Cıvarı), Burhanı Terakki (Burhandede), Çayırbağı Kız (Çayıtbağı), Cedidiye (Meram), Dolappare, Feridiye (Karacıgan), Feyziye (Hacı Fettah), Hafız (Hoca Habib), Hadika-ı Maarif (Meram), İrfaniye (Hacı Hasanbaşı), Mahmudiye (Altunçeşme), Mecidiye (Akçeşme), Mesudiye (Sedirler),

(3) Salname-i Nezaret-i Maarif-i Umumiye, Birinci Sene (İstanbul: Matbaa-i Amire, 1316), s. 1152-1166.

(4) Salname-i Nezaret-i Maarif-i Umumiye, Dördüncü Sene (İstanbul: Matbaa-i Amire, 1319), s. 830-872.

Musalla, Nakipoğlu, Tahtatepen (Şeyh Ahmet), Tahir Paşa (İstanbul Caddesi), Türbe kız (Türbe Civarı), Piri Mehmet Paşa (Piripaşa), Şeyh Aliman (Hacı Süleyman), Seyfiye (Meram), R. Terakki (Hançerli), Akif Paşa (İstanbul Caddesi)

1905'de Konya'da 83'ü erkek, 8'i kız olmak üzere 91 resmi ibtidai mevcuttur. Ayrıca gayr-i Müslimlere ait olan 8 Rum, 8 ermeni ve 1'de Protestan ibtidai-si eğitim öğretime devam etmektedir.⁽⁵⁾

İkinci Meşrutiyetin ilanı ile Konya'da birçok ibtidai okulla birlikte özel okullar da açılmıştır. Bu okullardan en önemlisi "**Konya İslah-ı Medaris-i İslamiye Cemiyeti**"nin açtığı okuldur. Bu günkü İmam Hatip Liseleri'nin öncüsü ve modeli olan bu okulda dini ilimlerin yanında müspet ilimlerde okutulmaktaydı.

1914'de yılına gelindiğinde ise Konya'da 417'si ibtidai, 148'i sıbyan olmak üzere 565 okul mevcuttur. Bu okullardan 273'ü erkek, 22'si kız ve 22'si karma eğitim vermektedir. 1914'de resmi iptidailerde 15.524'i erkek, 2.203'i kız olmak üzere toplam 17.727 öğrenci vardır. Aynı dönemde 473 öğretmen bu ibtidailerde görev yapmaktadır.

1332 / 1914 tarihli Konya Salnamesi'nde "Konya Vilayeti Mekatib-i Mevcudesi Hakkındaki Malumatı Muhtevi Defter" (s. 662-738) başlığı altında bu

İslah-ı Medaris'in Kurucularından Zeynel Abidin Efendi (1869-1939)

günkü Konya merkez ve köy okullarına ait 243 okulun resmi istatistiğine yer verilmiştir. Bu istatistikte okullar: "Okulun adı, Okulun derecesi, Tarihi tesisi ve küşadı, Mektebin resmi veya hususi olduğu, Mektebin mensup olduğu cemaat, Yekûn, Erkek, Kız, muhtelit (karma), Şimdiye kadar şahadetname alanların sayısı, Âdet-i muallimin (öğretmen sayısı), Menba-ı varidatı, Maaşat-ı senevîye, Masarîf-ı senevîye, Menşe-i muallimin" başlıkları adı altında incelenmiştir.

Bu çalışmada 1332 / 1914 tarihli Konya Salnamesi esas alınarak 2014 yılı itibarıyla bir kısmı halen eğitimine devam eden ve eğitim öğretim yönünden 100 yılı aşan Konya'daki tarihi okullarımızı inceleyeceğiz.

(5) Tarihi İstatistik, 145

Konya İdadisi (1889-1913) ve Konya Sultanisi (1913-1923) olarak kullanılan Tarihi Bina.

II. KONYA MERKEZDEKİ OKULLAR

1914 / 1332 Salnamesi'ne göre Konya Merkez'deki okul mevcudu 48'dir. Bu okulların isimleri şunlardır:

1. Konya Sultanisi: 1305 / 1889'da açılmıştır. 382 erkek öğrencisi vardır. 278 öğrenci de mezun olmuştur. 16 öğretmeni vardır. Bu öğretmenler Medreseden 2, Darulmuallimin-i aliyyeden 2, mühendishaneden tasdiknameli 1, Sultani'den 2, idadiden 2, darulmuallimin, idadi ve rüşdiyeden 3, harbiyeden 1, kadastrodan mezundur. Okulun geliri hazineindedir.

2. Darulmuallimin ve Tatbikatı: 1290 / 1874 yılında açılmıştır. 212 erkek öğrencisi mevcuttur. 650 öğrencide mezun olmuştur. Hazineden yardım almaktadır. Maaşı 123.000 ve masrafı ise 230.678 kuruştur.

Darulmuallimini rüşdiyeden 6, Darulmuallimini ibtidai 7, ziraat mektebi 1, idadiden tasdiknameli 1 olmak üzere 16 öğretmeni mevcuttur.

3. Şereşirin İbtidaiyesi: 1290 / 1874 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 149 erkek öğrencisi vardır. 313 mezunu vermiştir. Darulmuallimin'den mezun 3 öğretmeni vardır. Geliri hazineindedir. 7.200 kuruş gelir, 300 kuruş masrafı vardır.

4. Mahmudiye İbtidaiyesi: 1290 / 1874 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 165 öğrencisi vardır. 241 öğrenci mezun vermiştir. Darulmuallimin'den mezun 3 öğretmeni vardır. Geliri hazineindedir. 7.200 kuruş gelir, 300 kuruş masrafı vardır.

5 Mecidiye İbtidaiyesi: 1290 / 1874 yılında açılmıştır. Resmi

Konya Dar'ül-Muallimin Kız Mektebi.

olan mektebin 70 öğrencisi vardır. 218 mezun vermiştir. Darulmuallimin'den mezun 3 öğretmeni vardır. Geliri hazinedendir. 7.200 kuruş gelir, 300 kuruş masrafı vardır.

6. Aziziye İbtidaiyesi: 1290 / 1874 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 76 öğrencisi vardır. 197 mezun vermiştir. Darulmuallimin'den mezun 3 öğretmeni vardır. Geliri hazinedendir. 7.200 kuruş gelir, 300 kuruş masrafı vardır.

7. Feyziye İbtidaiyesi: 1310 / 1894 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 80 öğrencisi vardır. 210 öğrenci mezun olmuştur. Darulmuallimin'den mezun 3 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 7.200 kuruş gelir, 300 kuruş masrafı vardır.

8 Rehber-i Hürriyet İbtidaiyesi: 1324 / 1908 yılında açıl-

mıştır. Resmi olan mektebin 70 öğrencisi vardır. 75 öğrenci mezun olmuştur. Darulmuallimin'den mezun 3 öğretmeni vardır. Geliri hazinedendir. 7.200 kuruş gelir, 300 kuruş masrafı vardır.

9. İrfaniye İbtidaiyesi: 1290 / 1874 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 42'si erkek ve 17'si kız olmak üzere toplam 59 öğrencisi vardır. 155 öğrenci mezun olmuştur. Darulmuallimin'den mezun 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 2400 kuruş gelir, 200 kuruş masrafı vardır.

10. Musalla İbtidaiyesi: 1290 / 1874 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 22'si erkek 14'ü kız olmak üzere 36 öğrencisi vardır. 65 öğrenci mezun olmuştur. Darulmuallimin'den mezun 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 2040 kuruş

Konya İdadisi Heyet-i Talimiyesi ve Talebeleri Diploma Merasimi, 1900.

gelir, 200 kuruş masrafı vardır.

11. Feridiye İbtidaiyesi:

1290 / 1874 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 45'si erkek 20'ü kız olmak üzere 65 öğrencisi vardır. 48 öğrenci mezun olmuştur. 1 Darulmuallimin'den diğeri ehliyetnameli olmak üzere 2 öğretmeni vardır. Geliri hazine - komisyondandır. 3.000 kuruş gelir, 200 kuruş masrafı vardır.

12. İhsaniye İbtidaiyesi:

1327 / 1911 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 32 erkek öğrencisi vardır. 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 2.040 geliri 200 kr gideri vardır.

13. Mesudiye İbtidaiyesi:

1285 / 1869 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 40'ı erkek 21'i kız olmak üzere 61 öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 90 öğrenci mezun olmuştur. Geliri hazedendir. Geliri 2400 gideri

200 Kuruş'tur. 1 öğretmeni vardır.

14. Feyz-i Hürriyet İbtidaiyesi:

1322 / 1906 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 80 erkek öğrencisi vardır. 2 öğretmen mevcuttur. Geliri komisyondandır. 3000 kuruş geliri 250 kuruş gideri vardır.

15. Ahmet Dede İbtidaiyesi:

1305 / 1889 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 30 erkek 12 kız toplam 42 öğrencisi vardır. 15 öğrenci mezun vermiştir. 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. Geliri 1200 gideri ise 150 kuruştur.

16. Dolappare İbtidaiyesi:

1250 / 1835 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 27'i erkek 18'i kız olmak üzere 45 öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 47 mezun vermiştir. 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. Geliri 1200 gideri ise 150 kuruştur.

17. Tahir Paşa İbtidaiyesi: 1306 / 1890 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 50'i erkek 27'i kız olmak üzere 77 öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 100 mezun vermiştir. 2 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 3000 kuruş geliri, 250 kuruş gideri vardır.

18. Ayniye İbtidaiyesi: 1270 / 1854 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 34'i erkek 18'i kız olmak üzere 52 öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 40 mezun vermiştir. 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 1440 kuruş geliri, 200 kuruş gideri vardır.

19. Şeyh Ahmet İbtidaiyesi: 1310 / 1894 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 35 erkek öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 35 mezun vermiştir. 2 öğretmeni vardır. Geliri hazine dendir. 3000 kuruş geliri, 200 kuruş gideri vardır.

20. Piri Mehmet Paşa İbtidaiyesi: 1317 / 1901 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 35 erkek öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 100 mezun vermiştir. 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 2400 kuruş geliri, 200 kuruş gideri vardır.

21. Hoca Cihan İbtidaiyesi: 1328 / 1912 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 40'i erkek 30'i kız olmak üzere 70 öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 28 mezun vermiştir. 2 öğretmeni vardır. Geliri hariçten ve ahaldendir. 3200 kuruş geliri vardır.

22. Dere İbtidaiyesi: 1329 / 1913 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 12 erkek öğrencisi vardır. Okul henüz mezun vermemiştir. 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 1800 kuruş geliri vardır.

23. Hadika-i Marifet İbtidaiyesi: 1329 / 1913 yılında

açılmıştır. Resmi olan mektebin 23'ü erkek 18'i kız olmak üzere 41 öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 25 mezun vermiştir. 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. Geliri 400 kuruştur

24. Huffaz İbtidaiyesi: 1290 / 1874 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 48'i erkek 18'i kız olmak üzere 66 öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 40 mezun vermiştir. 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 720 kuruş geliri, 150 gideri kuruş vardır.

25. Nehri Kâfur İbtidaiyesi: 1295 / 1895 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 26'sı erkek 15'i kız olmak üzere 41 öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 27 mezun vermiştir. 1 öğretmeni vardır. Geliri komisyondandır. 600 kuruş geliri vardır.

26. İnas Rüşdiyesi (Kız Ortaokulu): 1290 / 1874 yılında açılmıştır. Resmi olan mektebin 32 kız öğrencisi vardır. Şimdiye kadar 280 mezun vermiştir. Darü'l-muallimattan mezun 3 öğretmeni vardır. 17.160 geliri 800 gideri vardır.

27. İnas İbtidaiyesi İbtidaiyesi: 1318 / 1902'de açılmıştır. Resmi olan mektebin 130 mezunu mevcut olup öğrenci sayısı 223'dür. 3 öğretmen görev yapmaktadır.

28. Lütfiye İnas İbtidaiyesi: 1325 / 1909 yılında açılan okul resmidir. 3 öğrenci mezun veren okulun 93 öğrencisi ve 3 öğretmeni vardır.

29. Yanık Cami İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli olmayan okul

hususidir. 40 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

30. Şeyh Alaman İbtidaiyesi: 1325 / 1909 yılında açılan okul resmidir. 80 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

31. Küçük Sinan İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli olmayan okul resmidir. 120 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

32. Kura Sıbyan İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 80 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

33. Ali Efendi Baş İbtidaiyesi: 1325 / 1909 yılında açılmıştır. 60 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

34. Burhan-ı Terakki İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. 150 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

35. Aksinne İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. Hususi mekteptir. 120 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

36. Hamam Önü İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. 140 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

37. Hançerli İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. 80 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

38. Müftü Çeşmesi İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. Okul hususidir. 150 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

39. Türbe Mektebi İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. Okul hususidir. 80 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

40. Çukur İnas İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. 100

Mahmudiye (Altınçeşme) İlkmektebi, 1924 (H. 1340)

öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

41. Nakiboğlu İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. Okul hususidir. 90 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

42. Nehri Kebir İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. Okul hususidir. 100 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

43. Çataloğlu İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. 30 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

44. Bekir Efendi İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli değildir. 25 öğrencisi ve 1 öğretmeni vardır.

45. İttihad ve Terakki Rüşdiyesi: 1326 / 1910 yılında açılan okul hususidir. 195 öğrencisi olan okulun 25 öğretmeni vardır.

46. Ümid İdadisi: 1329 /

1913 yılında açılmıştır. 140 öğrencisi ve 21 öğretmeni vardır.

47. Rüşdi Askeri : 1327 / 1911 yılında açılan okul resmi dir. 104 öğrencisi ve 11 öğretmeni vardır. 7'si harbiyeden 4'ü medreseden mezundur.

48. Hukuk Mektebi: 1323 / 1907 yılında açılmıştır. Resmi okuldur. 77 mezun veren mektebin 139 öğrenci mevcut olup 8 öğretmen görev yapmaktadır. Bu öğretmenlerden 4'ü hukuk, 1'i mülkiye, 2'si de medreseden mezundur.

Sonuç: 87 öğretmenin görevli olduğu Konya Merkez'deki 48 okulda: 2.048'i erkek, 286'ı kız olmak üzere toplam 2.334 öğrenci eğitim öğretim görmektedir.

III. SİLLE'DEKİ OKULLAR

Sille merkezde 1'i Rum Okulu olmak üzere 11 okul mevcuttur. Okulların isimleri şunlardır:

1. Sille Rüşdiyesi: 1322 / 1906 yılında açılan okul resmi- dir. 23 öğrencinin mezun olduğu okulda 25 erkek öğrenci eğitim görmektedir. Okulda 2 öğret- men mevcuttur.

2. Sille İbtidaiyesi: 1319 / 1903 yılında açılan okul resmi- dir. 29 öğrencinin mezun olduğu okulda 59 erkek öğrenci eğitim görmektedir. Okulda 2 öğret- men mevcuttur.

3. Sille Camii Kebir İbtidai- yesi: Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmenin gö- rev yaptığı okulda 15 kız öğrenci eğitim görmektedir.

4. Sille Camii Cedid İbtida- iyesi: Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmenin gö- rev yaptığı okulda 35'i erkek, 10'u kız olmak üzere 45 öğrenci eğitim görmektedir.

5. Sille Karataş İbtidaiyesi:

Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmenin görev yaptığı okulda 35'i erkek, 5'i kız olmak üzere 40 öğrenci eğitim görmektedir.

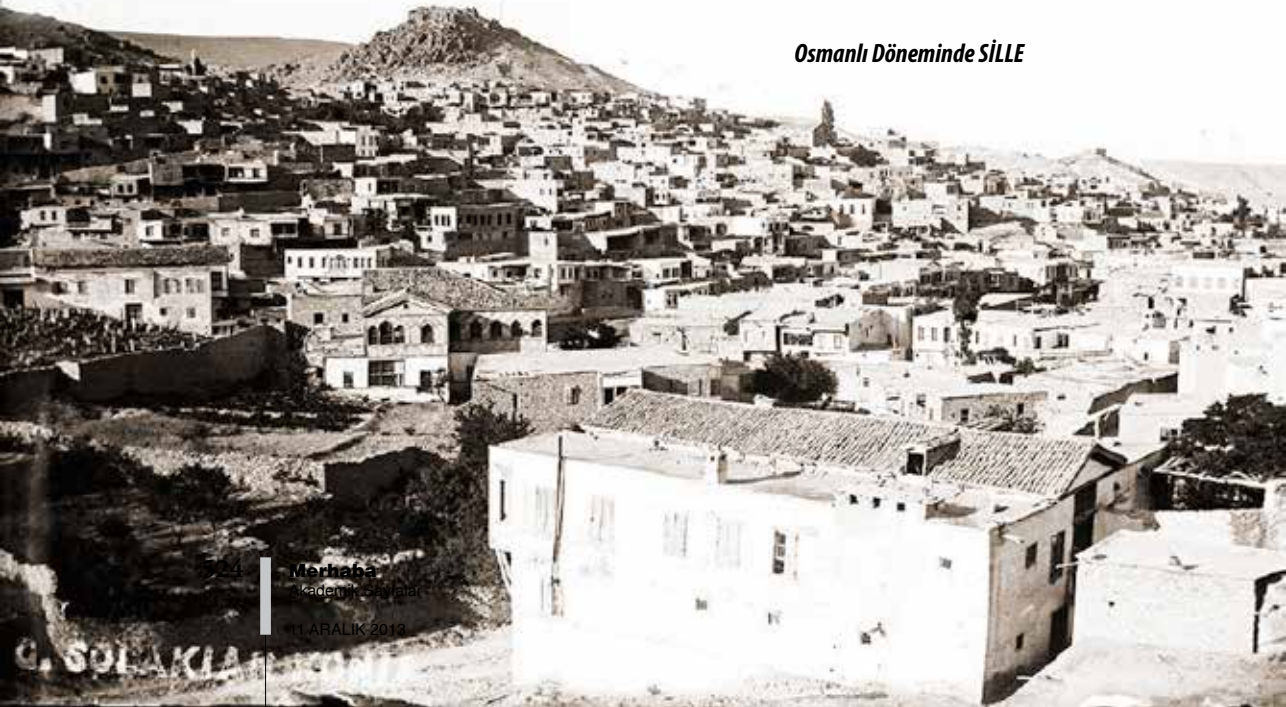
6. Sille Mormi İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmenin görev yaptığı okulda 30'u erkek, 15'i kız olmak üzere 45 öğrenci eği- tim görmektedir.

7. Sille Karhane İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmenin görev yaptığı okulda 25'i erkek, 15'i kız olmak üzere 40 öğrenci eği- tim görmektedir.

8. Sille Ak Mahalle İbtidai- yesi: Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmenin gö- rev yaptığı okulda 50'si erkek, 20'si kız olmak üzere 70 öğrenci eğitim görmektedir.

9. Sille Orta Mahalle İbti- daiyesi: Açılış tarihi belli olma- yan okul hususidir. 1 öğretmenin görev yaptığı okulda 20'i erkek, 10'u kız olmak üzere 30 öğrenci eğitim görmektedir.

Osmanlı Döneminde SİLLE

10. Sille İnas İbtidaiyesi: Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmenin görev yaptığı okulda 60 kız öğrenci eğitim görmektedir.

11. Sille Rum (Zükur-İnas) İbtidaiyesi ve Rüşdiyesi: Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 3'ü bayan olmak üzere 8 öğretmenin görev yaptığı okulda 200'i erkek 100'ü kız olmak üzere 300 öğrenci eğitim görmektedir.

Sonuç: Rum ve müslümanların beraber yaşadığı Sille'de 437 müslim öğrenci eğitim görmektedir. Bunlardan 287'si erkek 150'si kız öğrencidir. Okullarda toplam 12 öğretmen görev yapmaktadır Rumlara ait okullarda 300 gayri müslim öğrenci eğitim görmektedir. Bunlardan 200'ü erkek 100'ü kız öğrencidir. Okulda 3'ü bayan 5'i erkek olmak üzere 8 öğretmen görev yapmaktadır. Sille'de toplam 737 öğrenci eğitim görmektedir. Bunlardan 487'si erkek 250'si kız öğrencidir. Okullarda toplam 20 öğretmen görev yapmaktadır.

IV. SİLLE'YE BAĞLI KÖY OKULLARI

1914 yılında Sille'ye bağlı köylerde 22 okul mevcuttur. Okulların isimleri şunlardır:

1. İnlice İbtidaiyesi (Meram): 1326 / 1910 yılında açılan okul resmidir. 80 öğrenci okumaktadır. 10 mezun vermiştir. 1 öğretmen görevlidir.

2. Bilecik (Yükselen-Selçuklu): 1328 / 1912 yılında açıl-

an okul resmidir. 70 erkek öğrenci okumaktadır. 1 öğretmen görevlidir.

3. Kirli Kirile (Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 30'u erkek, 10'u kız olmak üzere toplam 40 öğrenci mevcuttur.

4. Kici Muhsine (Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 26'sı erkek 9'u kız olmak üzere toplam 35 öğrenci mevcuttur

5. Ulu Muhsine (Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 48'i erkek, 12'si kız olmak üzere toplam 60 öğrenci mevcuttur

6. Kızılviran (Kızılören-Meram): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 35'i erkek 20'si kız olmak üzere toplam 55 öğrenci mevcuttur

7. Sulutaş (Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 40'ı erkek 9'u kız olmak üzere toplam 49 öğrenci mevcuttur

8. Başara Kavağı (Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 40'ı erkek 13'ü kız olmak üzere toplam 53 öğrenci mevcuttur

9. Bolimya (Meram): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 30'u erkek 14'ü kız olmak üzere toplam 44 öğrenci mevcuttur

12. Karadiğın (Meram): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 35'i erkek 15'i kız olmak üzere

toplam 50 öğrenci mevcuttur

13. Çamurlu Kiret (Sefaköy-Meram): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 40'ı erkek 8'i kız olmak üzere toplam 48 öğrenci mevcuttur

14. Ağrıs (Sağlık-Meram): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 25'i erkek, 14'ü kız olmak üzere toplam 39 öğrenci mevcuttur

15. Gödene (Meram): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 40'ı erkek, 20'si kız olmak üzere toplam 60 öğrenci mevcuttur

16. Hatıp (Meram): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 30'u erkek, 17'si kız olmak üzere toplam 42 öğrenci mevcuttur

17. Saray (Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 40'ı erkek, 16'si kız olmak üzere toplam 56 öğrenci mevcuttur

18. Bulamas (Dilekçi-Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 20'si erkek, 18'i kız olmak üzere toplam 38 öğrenci mevcuttur

19. Tat (Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 30'u erkek, 15'i kız olmak üzere toplam 45 öğrenci mevcuttur

20. Çayırbağı (Meram): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 41'i erkek, 17'si kız olmak üzere toplam 58 öğrenci mevcuttur

21. Sızma (Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 41'i erkek, 22'si kız olmak üzere toplam 63 öğrenci mevcuttur

22. Değirmen Köyü (Selçuklu): Açılış tarihi belli olmayan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 30'u erkek, 12'si kız olmak üzere toplam 42 öğrenci mevcuttur.

Konya Sanayi Mektebi ve Konya Hukuk Mektebi'nin Tarihi Binası

1929 yılında alınan üç erkek öğrenci ile karma eğitime geçen, Konya Çukur (Akçeşme Kız) Mektep Muallim ve Talebeleri, 1931.

V. HATUNSARAY'A BAĞLI KÖY OKULLARI

1. Konya Hatunsaray (Meram): 1290 / 1874 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 50'si erkek 20'si kız olmak üzere 70 öğrenci eğitim görmektedir.

2. İpsikaya (Meram): Okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir.

3. But: 1328 / 1912 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 100'ü erkek 50'si kız olmak üzere toplam 150 öğrenci eğitim görmektedir.

4. Evliya Tekke (Meram): 1291 / 1875 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 15'i erkek 10'u kız olmak üzere toplam 25 öğrenci eğitim görmektedir.

5. Kilistra (Gökyurt-Meram): 1328 / 1912 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 70 mezun veren okulda

70 erkek öğrenci eğitim görmektedir.

6. İlyas Baba (Meram): 1292 / 1876 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 9'u erkek 8'i kız olmak üzere toplam 17 öğrenci eğitim görmektedir.

7. Tolasa (Seydişehir) 1290 / 1874 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 23'ü erkek 2'si kız olmak üzere toplam 25 öğrenci eğitim görmektedir.

8. Yankı 1313 / 1897 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 18'i erkek 12'si kız olmak üzere toplam 30 öğrenci eğitim görmektedir.

9. Nuzumla (Seydişehir): 1291 / 1875 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 60'ı erkek 40'ı kız olmak üzere toplam 100 öğrenci eğitim görmektedir.

10. Çalmanda (Seydişehir):

1280 / 1864 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 150'si erkek 100'ü kız olmak üzere toplam 250 öğrenci eğitim görmektedir.

11. Avalama: 1328 / 1912 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 30'u erkek 15'i kız olmak üzere toplam 45 öğrenci eğitim görmektedir.

12. Detse (Yeşildere-Meram): 1327 / 1911 yılında açılan okul resmidir. 1 öğretmen görevlidir. 80'i erkek 70'i kız olmak üzere toplam 150 öğrenci eğitim görmektedir.

13. Kirvet: 1327 / 1911 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 22'si erkek 12'si kız olmak üzere toplam 34 öğrenci eğitim görmektedir.

14. Çomaklar (Meram): 1288 / 1872 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 23'ü erkek 7'si kız olmak üzere toplam 30 öğrenci eğitim görmektedir.

15. Çukurçimen (Meram): 1289 / 1873 yılında açılan okul

hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 45'i erkek 35'i kız 80 öğrenci eğitim görmektedir.

16. Çukurçimen Tekkesi (Yeşil Tekke - Meram): 1326 / 1910 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 45'i erkek 30'u kız olmak üzere toplam 75 öğrenci eğitim görmektedir.

17. May (Akören): 1287 / 1871 yılında açılan okul hususidir. 1 öğretmen görevlidir. 35'i erkek 25'i kız olmak üzere toplam 60 öğrenci eğitim görmektedir.

• DEVAM EDECEK

KAYNAKLAR

- Kerim Sarıçelik, Konya'da Modern Eğitim Kurumları, Konya, 2010
Konya Salnamesi, Konya, 1332 / 1914
Koyunoğlu Müzesi Arşivi
Mehmet Ö. Alkan, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Modernleşme Sürecinde Eğitim İstatistikleri 1839 - 1924, Ankara, 2000,
Mehmet Önder, Konya Maarif Tarihi, Konya 1952
Saime Yardımcı, Konya'da Asırlık Bir Çınar, Konya 2011
Salname-i Nezaret-i Maarif-i Umumiye, Birinci Sene, İstanbul: Matbaa-i Amire, 1316
Salname-i Nezaret-i Maarif-i Umumiye, Dördüncü Sene, İstanbul: Matbaa-i Amire, 1319

Aczimin Giryesi

Vuslat Törenleri...

Bu yıl çok şaşıla geçiyor vuslat törenleri
Lakin unutmayın, gösteriş incitir erenleri.

Ahmet Sevgi